

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

The Provincial Library City

UKRAINIAN LABOR NEWS

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

CORNER FRITCHARD AVE. & MCGREGOR ST.

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA.

PIK V.

4-53.

СЕРЕДА, 4 ЛИПНЯ 1923.

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, JULY 4th, 1923.

No. 53.

VOL. V.

В СТАЛІВНІХ В СІДНЕЙ ВИБУХЛИ ЗАВОРУШЕННЯ СТРАЙКУЮЧИХ РОБІТНИКІВ.

НА ДОМАГАННЯ ВЛАСТЕЙ З КЕЙП БРЕТОН НА МІСЦЕ СТРАЙКУ ПРИХАЛО ВІЙСЬКО.

Жовніри стріляють понад голови зібраних страйкерів, щоби прогнати їх від компанії власності.

ВИСІЛАЮТЬ ВІЙСЬКО НА МІСЦЕ СТРАЙКУ.

ГАЛІФАКС, 4. С., 29. червня. — Нині вихав звідси до Сидней спеціальний потяг з військом, який повів 250 уоружених жовнірів з артилерією і інфантерією. Війська зажадали влади в Кейп Бретон, сподіваючися безпорядків підчас страйку сталевих робітників в Сидней.

Формальне жадання війська пришло з Кейп Бретон до Оттави вчора ввечері, а з Оттави наслідні нині рано інструкції до Галіфаксу, щоби вислати сейчас 500 жовнірів. Лише 250 жовнірів було під руками і їх вислали до Сидней.

Полк Ерік МекДоналд, голова провінційної поліції, вихав також до Кейп Бретон.

ВІЙСЬКО РОЗГАНЯЄ РОБІТНИКІВ ВИСТРІЛАМИ.

СІДНЕЙ, Н. С., 1. липня. — Перші вистріли підчас сиднейського сталевих страйку було чути вчора ввечері в Витней Пір, де положення стало таке грізне, що покликано військом, відчитано "Рейот ект" і дано вистріли понад голови товпи, щоби її розігнати.

Однак навіть це мало малий вплив і товпа почала поводити уступати аж тоді, як уміщено на брамі фабрики машинний карабін і приготовано все до вистрілів.

Закри наслідно військом і прийшло до сражання, поліція розправлялася зі страйкерами при допомозі кльовів. Робітники при наступі на фабрику поклали браму і частину плато.

СТРАЙКЕРИ ПРОГАНЯЮТЬ СКЕБІВ З ФАБРИКИ.

СІДНЕЙ, Н. С., 29. червня. — Вчора вийшли тут на страйк робітники в стейтах Нової Англії страйк телефонічних робітників, зорганізованих в своїй юнії. На страйк вийшло 12.253 телефоністок, з того 6.100 в самім Бостоні.

В голосованні над страйком брало участь 7.599 членів юнії, з котрих 6.466 заявили за страйком.

ПОЛІЦІЯ АРЕШТУВАЛА ОДИНАЦЬЯТ ДІВЧАТ.

БОСТОН, 29. червня. — Вчора ввечері прийшло між пикетуючими телефоністками а поліцією до задару, підчас котрого арештовано 11 дівчат, яких оскаржують о підбурювання до заворушення. Як відомо, телефоністки в п'ятох стейтах Нової Англії вийшли недавно на страйк.

ВЕРБУЮТЬ СТУДЕНТІВ ЗА СТРАЙКОЛОМІВ.

ОЛЕН, Н. Р., 25. червня. — У великих варстатах залізничної компанії "Пенсильвенія" в цім місті зібху страйк.

Заряд залізничної компанії вербує на страйколомів студентів з технічних шкіл в Пенсильвенії і Огайо. Доси удалося йому спровадити около 200 студентів-страйколомів.

РАДЯНСЬКА УКРАЇНА БОЙКОТУЄ ШВАЙЦАРНО.

МОСКВА, 29. червня.

Оповіднено, що Українська і Закавказька Республіки прилучилися до Росії в бойкотування Швайцарії за замордовання в Льозанні Вацлава Воробського, совітського делегата на близько-східну конференцію.

ТИХОН ПРИЗНАВСЯ ДО ВІНИ І Є УВІЛЬНЕНИЙ.

МОСКВА, 29. червня. — Бувший патріарх всієї Росії Тихон є свободний і знаходиться в Донським монастирі, зараз коло Москви.

Тихон заявив, що він не признає рішення церковного собору, який позбавив його священнического чину, однак заявляє свою готовність залишити контрреволюційну діяльність і признати власть совітського правительства.

Тихона освободжено в середу. Він сказав, що його трактувано добре.

МОСКВА, 29. червня. — Бувший патріарх Тихон заявив, що його лист до найвищого суду, в яким він жалує за своє становище супроти совітського правительства, вийшов з його власної "доброї волі", щоби показати російському народу, що він змінив своє старовище.

ТИХОНА БУДЕ СУДИТИ ЦЕРКОВНИЙ СУД.

МОСКВА, 28. червня. — Митрополит Антонін заявив нині в інтерв'ю, що бувший патріарх Тихон мусить стати перед суд греко-православної церкви за його інтриги проти російського совітського правительства.

"Тихон після місяців тюрми публично признав свою вину і заявив, що в ній настала зміна та зложив вину за конспірацію проти правительства на монархістичних агентів. На підставі цього найвищий суд його освободив.

Тепер він мусить стати перед церковний суд, щоби там жалувати за свою вину, як це зробив в цивільнім суді.

ЩО КАЖЕ ГАПГУД ПРО СОВІТСКУ РОСІЮ?

НЮ ЙОРК, 24. червня. — "Дячего брехати про Совітську Росію?" — питає відомий американський кореспондент і бувший американський посол в Копенгагені Норман Гапгуд.

Гапгуд повернув вчора до Злучених Держав після тримісячного побути в Радянських Республіках, де він студював політичні і економічні відносини, щоби представити їх в дійснім світлі американській суспільності.

Совітське правительство сильніше, ніж котре инше.

Він заявляє, що теперішнє правительство Совітської Росії є треваліше, ніж правительства в інших державах Європи. Він кажує на героїчну боротьбу, яку звели совітські провідники, щоби вратувати край від руїни, яку вони одідали по царським режимі.

Гапгуд заявляє даліше, що нема найменших виглядів на те, щоби до влади в Росії могло прийти таке правительство, яке привернуло би давнім ділчавим землю, розпределену між селян, або яке хотіло би позбавити робітників прав, які вони здобули після великих жертв.

БОЛГАРСЬКІ КОМУНІСТИ ПРОГОЛОШУЮТЬ СОВІТИ.

АТЕНИ, 2. липня.

Наспіває донесення кажує, що болгарські комуністи в Калюфері коло Філіппополіс проголосили совітський режим. Тут розуміють, що комуністи є добре уоружені і будуть ставити опір кождому правительственному війську, що буде проти них вислане.

Софійське правительство арештувало М. Каралова, комуністичного провідника, як він прибув з Москви до Софії.

ПОЛЬЩА І РУМУНІЯ З БОЛГАРСЬКОЮ РЕАКЦІЄЮ.

СОФІЯ, 25. червня. — Румунське і польське правительства повідомили нове болгарське правительство Цанкова, що будуть його попірати як ворога комунізму і большевицького режиму.

Болгарський міністер закордонних справ Каявов заявив, що болгарське правительство з великим доволенням приймає приязнь Румунії і Польщі.

Міністер запевнює обі держави, що нове болгарське правительство дає заперуку, що всяка можливість союзу між Болгарією і Радянськими Республіками зістала усунена.

Рівночасно польське і румунське правительства обіцяли, що на найближнім засіданні представників "малої антанті" будуть настоювати на те, щоби державний "переворот" в Болгарії уважали внутрішню справою самої Болгарії.

Ця заява викликала велику радість в болгарських реакційних кругах, бо виключає можливість оружної інтервенції, яка грозила Болгарії з боку Югославії.

ВІТОСА ВИСІЛАЮТЬ НА "ВІДПОЧИНОК".

ВАРШАВА, 25. червня. — Як доносять з польських урядових кругів, преміер Вітоса виле до відпочинку, а його місце займе Гломбінський.

Справу вилізу Вітоса лучать з приїздом румунського короля до Варшави. Польська шляхта стидається, що вона мусить держати на становищі хлопського преміера Вітоса, якого цілий демократизм проваляється лише в тім, що він ходить без ковнірця і краватки.

ЧІЧЕРІН КАЖЕ, ЩО СОВІТИ НЕ ВІДДАДУТЬ ДОВГІВ.

МОСКВА, 26. червня. — Народний комісар заграничних справ Чічерін заявив в розмові з представниками американської преси, що совітське правительство не змінить свого становища в справі царських довгів. Він сказав, що совітське правительство не буде платити царських довгів і в цім случаю не буде вимку для Злучених Держав.

Своє становище в справі царських довгів совітське правительство зазначило ясно на міжнародних конференціях в Генуї і Гадрі і зовсім не має наміру від него відступити, сказав Чічерін.

АРА ЗАКРИЛА В РОСІЇ 8 ОСТАННІХ РАТУНКОВИХ СТАЦІЙ.

МОСКВА, 26. червня. — Американська Ратуноква Адміністрація цілковито припинила свою запомогову акцію в Радянських Республіках, закнучивши останніх 8 ратункових стаций.

221 МІЛІОНІВ НА ВОЗДУШНУ ФЛОТУ ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ, 29. червня.

Палата послів ухвалила вчора ввечері 221 мільонів франків на скріплення воздушної флотії. Соціалістичний посол Містрья звернув увагу на факт, що ухвалена сума збільшилася з 36 мільонів на домагання правительства в останній хвилі і запитав, чи не є це у відповідь на недавню заяву британського преміера Стенлея Балдвіна, що Англія збільшить значно свою воздушну флотію.

Посол Бенает запротестував і сказав, що збільшення французької воздушної флотії не є звернене проти Англії, але робиться воно в наслідок активності Німеччини на полі авіації.

ВИБРАЛИ МАРТІ РІВНОЧАСНО В 10 ОКРУГАХ.

ПАРИЖ, 26. червня. — Комуністи і соціалісти уживають кандидатуру французького моряка Андре Марті при виборах до міських і провінційальних установ як засіб акції і протесту проти реакційного режиму Пуанкаре.

Від часу, як Марті опинився у в'язниці, будучи засудженим на 20 років за провід в бунті французьких моряків на Чорнім морю, він зістав вибраний до міських і провінційальних рад 50 разів, часто навіть проти кандидата коаліції всіх прочих партій.

Перед кількома тижнями він був вибраний рівночасно в 10 різних місцевостях.

З огляду на те, що реакція хочілася нового способу і вичерку імя Марті з карт голосування, комуністи і соціалісти рішили даліше продовжати свою акцію протесту, ставляючи на кандидата його брата Жана Марті.

НЕ ХОЧУТЬ НАБИРАТИ МОНАРХІСТИЧНОЇ ГАЗЕТИ.

ПАРИЖ, 26. червня. — Через два останні дні монархістична газета "Action Francaise" не появилася.

Робітники в друкарні, де друкувалася загладна газета, відказались даліше працювати, подаючи як причину страйку монархістичні змагання газети.

В ЯПОНІ ПЕРЕВОДЯТЬСЯ АРЕШТОВАННЯ.

ЛОНДОН, 26. червня. — Діпеша з Токио доносить, що перед двома тижнями арештовано в Японії около 70 комуністів. На університеті Вашіта зістали арештовані слідуєчі професори: Т. Носака, відомий зі своїх комуністичних публікацій в японській і англійській мовах, Т. Іномата, Т. Сагаї і М. Ямакава.

Власти обжаловують їх, що вони осувавали потайки Комуністичну Партію, яка працює над поваленням теперішнього режиму в Японії.

З иншої сторони доносять, що набіг на комуністів був переведений реакційною мілітарною кльюю, яка контролює теперішнє правительство і підняла крик про викриття "большевизького заговору" в тім цілі, щоби відстрашити індустріальну і фінансову буржуазію від навязання дипломатичних і торговельних зносин зі Совітською Росією.

ТОВАРИШІ! ВІДНОВАЙТЕ ПЕРЕДЛАТУ НА "УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ".

Вразі непогоди відбудеться забава в Українським Робітничім Домі в Іст Килдонан.

ВИБУХ БОМБИ УБИВ 10 БЕЛЬГІЙСЬКИХ ЖОВНІРІВ.

ДИССЕЛЬДОРФ, 1. липня.

Коли потяг з бельгійським військом переїздив через Рен, в одному вагоні вибухла бомба, яка убила 10 бельгійських жовнірів а 43 ранила. Сподіються, що кількох з раних не будуть жити.

КАРЛО РАДЕК НАХОДИТЬСЯ В РУРЦІНІ.

ЕССЕН, 1. липня. — Оповіднено тут нині Французами, що Карло Радек, відомий комуністичний журналіст і діяч, прибув з Москви до Рурцини, щоби відбутти конференцію з комуністами Бохума та инших совітських центрів.

200.000 НІМЕЦЬКИХ МАРОК ЗА ДОЛЯРА.

НЮ ЙОРК, 2. липня. — Дваста тисяч німецьких марок, які перед війною мали номінальну вартість 47 тисяч доларів, можна було купити в єуботу на тутешній заграничній біржі за одного долара.

15 ТРИЛІОНІВ ПАПЕРОВИХ МАРОК В НІМЕЧЧИНІ.

БЕРЛІН, 25. червня. — Звіт німецького державного банку виказує, що протягом останнього тижня пушено в обіг дватриліони паперових марок. Загальний обіг паперових марок вносить 15 тріліонів.

ПІВРІЧНІ ЗБОРИ ВІДЛІЛУ Р.З.Т. В ВІННІПЕГУ.

Оцим повідомляється всіх членів відлілу Р.З.Т. в Вінніпегу, що піврічні збори відлілу відбудуться в суботу 7. липня ц. р. о 8-ій годині ввечері. Кождий член відлілу Робітничого Запомогового Товариства повинен конечно явитися на збори, так як є дуже важкі справи до полагодження.

Товариші, котрі хотять вислатися до Р.З.Т., радо виїтаємо.

Заряд відлілу Р.З.Т.

ПЕРЕГОВОРІ МІЖ ЯПОНІЄЮ І РОСІЄЮ РОЗПОЧАЛИСЯ.

ТОКИО, 29. червня.

Переговори між Японією і Совітською Росією зістали формально отворені вчора по полудні. Многі вважають, що ці переговори можуть привести до навязання торговельних і дипломатичних зносин між обома країнами.

ОСКАРЖЕННЯ ПРОТИ А. СІНКЛЕЙРА ВІДКЛИКАНЕ.

ЛОС ЕНЖДЕЛЕС, 28. червня. — Оскарження о нарушенні спокою проти соціалістичного письменника Антофа Сінклейра і трох його товаришів позитійний судія Фредерікеон відкинув. Суд не мав юрисдикції в цій справі.

ДО ВІДОМА МАЙНЕРАМ ЗАХ. КАНАДИ.

Оцим повідомляється всіх майнерських робітників, що майнерська юнія в Кенмор, Алта, вийшла 100%, на страйк. Причиною страйку є відправлення з роботи двох членів юнії.

ДО ЧЛЕНІВ УКР. ВІДЛІЛУ Р.П.К. В ВІННІПЕГУ.

Оцим повідомляється всіх членів українського відлілу Робітничої Партії Канади в Вінніпегу, що в середу 4. липня ц. р. в Укр. Роб. Домі відбудуться піврічні збори відлілу. Обязанком кождого члена явитися на ці збори, бо є важкі справи до полагодження.

Заряд.

УВАГА! ТДЬМО ВСІ НА ПІКНІК! УВАГА!

ЗАХОДОМ ВІДЛІЛУ УКРАЇНСЬКОГО РОБІТНИЧОГО ДОМУ В ІСТ КИЛДОНАН

устроюється

В НЕДІЛЮ, 8. ЛИПНЯ, В МОРС ПЛЕЙС

ВЕЛИЧАВИЙ ПІКНІК

ПРОГРАМА ПІКНІКУ БОГАТА. — ДОБІРНА МУЗИКА ПІД ПРОВОДОМ ТОВ. ГУЦУЛЯКА. — ЗИМНІ НАПИТКИ. — МОРОЖЕНЕ. — СМАЧНІ ПЕРЕКУСКИ.

ТОМУ ТДЬМО ВСІ НА ЦЕЙ ПІКНІК!

ЯК ІХАТИ: — Беріть "Морс Плейс" стріткарю, котра їде Мейн стріт і їдьте до місця де вона вертає назад, а там будуть товариші, котрі вкажуть вам дорогу на місце пікніку.

Вразі непогоди відбудеться забава в Українським Робітничім Домі в Іст Килдонан.

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
 Winnipeg, Man.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 газета для робочого людю — виходить два рази на тиждень:
 В СЕРЕДУ І СУБОТУ.
 Видає Стіваришненя "Українських Робітничих Вістей".
 Передплата на рік \$4.00
 Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS,
 Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Непоміщеня в газеті рукописей не звертається, хіба що допустуватель виразно зазначить, що бажав звороту своєї рукописи на случай її непоміщення та зазначить поштову марку на її пересилку.

ЄДИНИЙ ПРОЛЕТАРСЬКИЙ РЕВОЛЮЦІЙНИЙ ФРОНТ

"Убийство Воронського доказало, що плавні всевітнього капіталу складяться з методами італійської і мексиканської реакції. Реакція грізить небезпечною новою формою несправжнього чим недавно пережитої війни. Соціалістична Росія, не дивлячись на її помилки, служить опорою всевітнього пролетарського руху. Під розбиттям ознак чорно-білого війни виходить робітничий рух в Європі. Тому капіталізм докладає всіх зусиль, щоб новою війною знизити соціалістичний режім. Ми повинні, коли Москва і Амстердам асоціалізуються."

Так говорив на з'їзді чеських залізничників в Празі в маю п. р. Еддо Фімен, секретар Професійного Інтернаціоналу в Амстердамі. Амстердамська центральна професійна організація, це заступництво тих організацій, які й досі стоять на службі кооперації з капіталізмом, які не пірвали з ідеєю активної підтримки правительств антанті, які засідають і беруть активну участь в т. зв. "Міжнароднім Бюрі Праці", створеним при "Лідзі Націй" Версальським договором на те, щоб туманити робітничі маси.

А прещінь і представник цих львівських супроти буржуазії організацій говорить про нову небезпеку буржуазії, про порозуміння Амстердаму з Москвою та заявляє, що Радянські Республіки це опора всевітнього пролетарського руху.

До недавня Амстердам говорив що іншого. Ба, навіть по завні Фімена в Празі, його власні сопартійники на з'їзді в Гамбургу ядлі помий на комуністичні. Чи ширі, чи не ширі говорив Фімен, то встакані в його словах є багато правди.

Перше всего капіталізм підносить тепер голову в цілм світі та використовує те, що на його боці і услугах стоять "Соціалістичні" партії і цілою силою іде на знищення робітництва. У всіх капіталістичних державах, помімо того, що істнує Три "Лідзі Націй" Бюро Праці, кається 8-годинний день праці. Робиться це під ріжними видами, але фактом є, що в багатьох галузях промислу 8-годинний день праці майже не істнує.

Те саме є і з безробіттям, з яким нібито борються капіталістичні держави, а по правді вони тільки дбають про те, щоб його поширити. Помімо знищення і зруйнування продукції доволіно війною, капіталісти не спшяться відновлювати та поширювати продукції тому, бо не хочуть допустити до зросту робітництва. Для них ліпше, коли наслідком безробіття і зростаючої доріжні робітничий зйде до ролі тварини-звірюки, яка буде двайти лише про те, щоб чим небудь і як небудь заспокоїти свій голод, та буде здаєка стояти від всіх суспільних та політичних питань, виходячи з того заложення, що ні війна, ні революції не принесли йому нічого, крім нужди.

Щоб мати якийсь моральне виправдання свого злочинного морду над робітничою класою, капіталізм зі старих шпартгалів витягнув патріотизм. Що нині не робиться в ім'я патріотизму, націоналізму держави, оборони вітчизни? А як туманити і застрашувати "патріотизм" капіталістичні краї мнимою небезпечкою большевизму? Роблять це не тільки капіталісти великих держав, але й такі наймити капіталістичні, як українські трудовики в Галичині і укр. "патріоти" в Канаді та Злучених Державах.

Тепер саме капіталізм і реакція в цілм світі готуються до наступу проти робітництва та спекулюють, щоб вишати його в нову воєнну авантюру. Помімо всіх запевень, капіталізму про його мирний настрій і у водздує пахне порохом.

Капіталізмови всміхається знищення робітничого руху, а головню Радянських Республік. Що це може потягнути за собою, це вірно представляє навіть такий Фімен.

Капіталізм оцююючім фронтом іде на робітництво і його твердиною — Союз Соціалістичних Редянських Республік на Сході. Хочє з їх упадком розбиті і знищені робітничий рух, здавити соціалізм.

Перед небяжкою небезпечкою стоить робітничя класа. По Європі скрізь підносить тепер голову фашизм. Нема краю, де би цей новітній капіталістичний бандитизм не мобілізував свої сили і явно не йшов проти робітництва і соціалізму. Помімає йому це, що велика часть робітництва завдяки соціалістичним загубила свій класовий характер і підпала під вплив націоналістичної буржуазної ідеології.

Супроти наступу капіталістичних банд, які самі соціалістичні партії допомагають організувати, мусить виступити все робітництво. Ціла робітничя класа мусить стати до боротьби з капіталізмом за своє істнування. Проти капіталу треба поставити оцюючім революційний пролетарський фронт — цілою робітничою класою.

Свідоме робітництво само мусить взятися до діла. Його "соціалістичні" провідники того не зроблять. Це показав Гамбург. Ці "соціалісти" занадто злилися з буржуазією, щоб могли підірвати її і завдати їй смертельний удар. Це можуть і мусять зробиити лише самі робітничі маси.

МОВЧАНКА --- ЗНАК ЗГОДИ.

Хто сідить за українською "патріотичною" пресою в Канаді і Злучених Державах, той може зауважити одну характеристичну річ: в останніх часах та преса нічого не пише про Петрушевича та його "правительство". Прим. така джерзистична "Свобода", що кілька місяців тому назад в кождім числі славива Петрушевича попод небеса, нині про него і словом не згадає. Те саме і з іншими "патріотичними" газетами.

Що-ж таке сталося? Що за причина цьому?

Причина цьому, сказавши коротко, є така:

Українські "патріоти" в Канаді і Злучених Державах стали по стороні галицьких трудовиків, які признали польську державність в Східній Галичині і просять Поляків о охланні для себе в формі "автономії", а виступили — покищо мовчанкою або одностороннім представляванням справи — проти Петрушевича, який не годиться зі становищем галицьких трудовиків.

Так буде представлятися вкортці відповідь на поставлений запит. Однак справа вимагає ширшого пояснення.

В двох числах "Українських Робітничих Вістей" з передминушого тижня ми писали про те, як українські "патріоти" трудовики в Галичині — кажучи коротко і ясно — стали новими Яковими і Твердохлібами з їх покійним "Рідним Краєм", та як дивиться на них офіційний орган Петрушевича і польська буржуазна преса. При кінці ми запитали українських "патріотів" в Канаді і Злучених Державах, чи вони солідаризуються зі своїми собратами галицькими трудовиками, а тимсамим чи й вони признають польську державність в Східній Галичині?

У відповідь на наш запит відізвався покищо лише один вінніпегський "Український Голос", славний зі своїх ріжних орієнтацій, включно з беззастрешною орієнтацією на Петлюру і Пилсудского, та ще славніший зі свого редактора, колишнього соціаліста а тепер крайнього чорносотенця та газетарського крютара-брехуна. Інші "патріотичні" газети мовчать.

І ось що каже "Укр. Голос". На "доказ" того, що українські "патріоти" в Канаді і Злучених Державах не годяться на принадлежність Східній Галичині до Польщі — він наводить каблетраму, яку канадійські (зглядно вінніпегські) українські "патріоти" вислали 17. марта ц. р. на руки опікуна Польщі Пуанкаре. Шо-ж це за "доказ", панове "патріоти"? Та-ж галицькі такі самі "патріоти" ще не так заклинали, що вони ніколи не будуть нічого жадати від Поляків, бо тимсамим признавали би їх господарями Східної Галичини, а лише будуть обстоювати при особній галицькій державі. Та-ж львівські "патріоти" складали навіть присягу на площі св. Юра, що будуть лише боротися за визволя Східної Галичини з під Польщі. А що нині бачимо? Куди заіхали галицькі трудовики? Так що покинувшись на те, що говориться колись — немає ніякої вартости. Особливо, коли це говорять українські "патріоти", які змінюють свої орієнтації кілька разів на рік. Про нинішнє — треба говорити нині. Про теперішні події — треба говорити як дивимось на них тепер, а не покинувшись на те, що хтось сказав колись.

Але не такий "Укр. Голос" святий, як хоче себе через вислання каблетраму до Пуанкаре представити. Далше він боронить становища галицьких трудовиків, яке вони заняли супроти Польщі, і хоче такі доказати, що він вилиз з води і не є мокрий.

Кажє "Укр. Голос":
 "Ніякі українські патріоти не годяться на принадлежність Галичині до Польщі. Хто годиться на принадлежність Галичині до Польщі, той взагалі не може бути патріотом". (Ми й патріотами їх не вважаємо і тому пишемо "патріоти" в знаках наведення.)

А зараз нинше "Укр. Голос" каже:
 "Ми мали право кинути на ню (трудовичку партію) каменем тільки тоді, якби дістали докази, що вона не з мусу а з уподобання приймає тимчасово(?) польську державність".

Отже, як плонує сам собі в лице "Укр. Голос"! Раз каже, що ніякі українські "патріоти", бже і галицькі трудовики, не годяться на принадлежність Галичині до Польщі, — а зараз нинше виразно признає, що трудовичка партія приймає польську державність. Розуміється, щоб не виглядало це таким страшним, "Укр. Голос" нинше, що трудовичка партія признає польську державність в Східній Галичині не з уподобання, а з мусу і то тимчасово.

Та тільки тут "Укр. Голос" свідомо і підло бреше, щоб лише закрити польське діло галицьких трудовиків, щоб очистити їх з п'яти польських наймитів. Кажє "Укр. Голос": "Ми мали право кинути на ню (трудовичку партію) каменем тільки тоді, якби дістали докази, що вона не з мусу а з уподобання приймає тимчасово польську державність". В тім то й річ, що нема ніяких доказів, що трудовичка партія признає польську державність з мусу. Хто де чув про той мус? Ану, хай панове з "Укр. Голосу" дадуть докази, що такий мус істнував. Ні, про такий мус ніхто нічого не знає і "Укр. Голос" свідомо пускає таку фразу, щоб кинути піском в очі своїм читачам. Також — як можна тимчасово приймати польську державність? Це те саме, що дитині вирішити своєї рідної матери і прийняти "тимчасово" за свою матір жінку з сусідньої хати і то ще таку, що буде шодня бити дитину. Отже за таку свою "тимчасову" матір взяли галицькі трудовики шляхетсько-буржуазну Польщу і "Укр. Голос" старається доказати, що вони найліпше зробили.

"Укр. Голос" нинше тепер якраз так само, як писав в 1920 році, коли Петлюра вів польські банди на Україну. Коли банди Пилсудского при помочи петлюрівців нищили огнем і мечем Україну, коли вони зривали в Києві не лише мости, школи і церкви, але й водопроводи, — "Укр. Голос" писав тоді, що Петлюра і Пилсудські "визволяють" Україну. Тепер він оправдує галицьких трудовиків за те, що вони стали хрүнями на рівні з Яковими і Твердохлібами.

Та коли "Укр. Голос" хоч і в брехливий та крутарський спосіб старається оправдувати галицьких трудовиків і тим самим заговорив про справу, то інші українські "патріотичні" газети в Канаді і Злучених Державах абсолютно мовчать. Одні з них передували з "Діла" звіти про зїзд трудовиків у Львові, інші на підставі "Діла" самі подали новинки про зїзд — і на тім кінець. Про те, що галицькі трудовики промяли українську державність на польську, що згодилися на принадлежність Східної Галичини до Польщі, що просять польських панів о охланні для себе в формі "автономії", — про те все в українських "патріотичних" газетах і по цім боці океану нема ані слова.

Також не передували ці газети ані слова з того, що нинше про нову орієнтацію галицьких трудовиків віденський "Український Парпор", орган Петрушевича. А ще до недавня "Укр. Прапор" був для них евангелієм.

А чому так? Бо "Укр. Прапор" виступає проти тієї політики, яку ведуть галицькі трудовики. Коли-б він тягнув також за Польщею, то доярбові патріоти дальше уважали би його за свого. А то він не лише, що п'ятує хрүнство трудовиків, але — хоч і поневчасі — орієнтується на Радянську Україну. Отже, як на це згодиться таким чорносотенним газетам, як "Свобода", "Укр. Голос" і їм подібні? Коли їм приходить до вибору між Радянською Україною а шляхетсько-буржуазною Польщею, то вони беззусильно вибирають Польщу. Це найкраще тепер показалося.

Та замовчуванням справи, або представляванням її односторонню "патріотичні" ситуації не вратують. Орієнтація галицьких трудовиків на Польщу і признавання ними польської державности в Східній Галичині не є такою маловажною подією, яку можна промовчати. Це, що роблять тепер галицькі трудовики, буде мати свої далекосяглі наслідки, а на самих трудовиках полишиться ганебне пятно, якого вони ніколи з себе не змиють. Коли-ж укр. "патріоти" в Канаді і Злучених Державах хочуть це все замовчати, то тим самим вони показують, що: 1) Вони свідомі того, що галицькі трудовики йдуть на службу Польщі, бо навіть не мають відваги про це писати і їх боронити; 2) Вони одобрюють становище трудовиків, бо мовчать і проти него не виступають. А як відомо, мовчанка — знак згоди. Тимсамим згадавши "патріоти" нарівні з галицькими трудовиками стають в ряди Якових і Твердохлібів.

Це повинні добре запам'ятати всі українські робітники і фермери в Канаді і Злучених Державах.

РОЗВАЛ БУРЖУАЗНОЇ ПОЛЬЩІ.

(Від нашого львівського кореспондента.)

Біда з буржуазною Польщею. Положення її якесь таке незавидне, що мимомово гурпатріотизму, всю державу переходять якісь зловіщі дрожання. Нема ладу і порядку. Нема господарки. Є одна загальна руїна, а при тому безголовля. Нічо не помагає опікунка і союзниця Франція. Навпаки, здається, що вся біда якраз через Францію, яка неминучо витягає Польщу в хапелю. Як це скінчиться, не трудно відгадати.

Ціла польська держава в доггах. Половина бюджету йде на військ. З другої половини добувають пайку дістають капіталісти на відновлення промислу, якого й не думають відновляти, щоб не скріплати робітничої класи.

Коли до влади прийшов Вітос з шехподляками, край опинився в конвульсії. Ледви тиждень минув від обняття Вітосом і шехподляками керми держави, а вже маємо фінансовий крах.

Вчера в полудне доляр коштів був 66.000 польських марок, фунт штерлінгів 290.000 марок, чеська корона 2.000 марок.

Розуміється, що відповідно до цього пішли в гору і ціни товарів.

Убрання підсочило в ціні на 1 мільон 700 тисяч, сорочка на 170—200 тисяч марок, кусок мила на 8—15 тисяч марок і т. д. Кільо цукру коштовало вчера 15.500 марок, за корець пшениці плачено 180.000 мп, жита 120.000 мп, фасолі 190.000 мп. Кільо білої муки коштує тепер 6.000 мп, кільо рижу 9.000 мп, кільо вепрового мяса 20.000 мп.

Розуміється, що відповідно до цього пішли в гору і ціни товарів.

Убрання підсочило в ціні на 1 мільон 700 тисяч, сорочка на 170—200 тисяч марок, кусок мила на 8—15 тисяч марок і т. д. Кільо цукру коштовало вчера 15.500 марок, за корець пшениці плачено 180.000 мп, жита 120.000 мп, фасолі 190.000 мп. Кільо білої муки коштує тепер 6.000 мп, кільо рижу 9.000 мп, кільо вепрового мяса 20.000 мп.

Розуміється, що відповідно до цього пішли в гору і ціни товарів.

ПІД ПОЛЬСЬКИМИ ПАНАМИ.

Щоб люде знали, як панська польська влада поводитися з трудящим населенням, як прибрала вона його під себе, наведемо тут кілька прикладів.

Поперше всяка газета, що там пробує боронити інтереси трудящих без зарпіння конфіскується себто всі примірники газети перед виходом збирає поліція і палить, або вишматовує окремі статті перед тим, як друкувати, так що газета має деруктивний вигляд з чистими плямами на яких немає слів — немає газети.

Так частенько зявляється галицька газета "Земля і Воля", та білоруська "Нове Життє". Як знаємо, частина Білоруси є під Поляками. З білоруської газети "Нове Життє" № 10, яку конфіскували цілком, але декілька примірників успішно перевезено на радянську землю, довідуюсь про причини, іза яких там виникають часті повстання, які польська влада хоче обяснювати, як бандитські виступи.

Газета пише: "Замість польської земельної реформи, білоруські селяне мають переселенців — Поляків, яким наділяють не тільки діврську землю, а й селянську, так звані сервантиту. За два минулі роки наділено їм 232,000 гектарів (гектар рівняється близько десятині) і з них на місцеве населення припало всього 8,000 гектарів.

Надїляється переважно офіцери, які нічого спільного не мають з сільським господарством, і земля або пусте, або безземельні примушени брати її за високу оренду. Для прикладу візьмем Віленський повіт. На 64 наділи у повіті тільки 3 одержали польські салдати, 45 отримали офіцери, від хорунжого до генерала включно, а решту сестри милосердя, писарі і ин. Наділів кілька з найкращою землею одержав бувший начальник штабу полковник Ліхтарович, поручник Дераш і другий офіцер Козєло.

Частина з наділених землею офіцерів мають свої маєтки, дома у Вілні й ин. Ось вони то і входять у рахунок тих, що отримали 8,000 гект., як місцеве населення. І так землі немає. Нема і волі, лише газета.

Ліс, який у Білоруси складає все багатство, винищують пани хижакським способом.
 За один 1922 рік звідти вивезли до Гданська 22,230,000 пудів лісового матеріалу.
 Перше місце займає ліс із Білоруської пуші, яку досі ще ніхто не займав.
 А про те, як у Польщі вільно правду казати видно хоча-б з того. В Варшаві робили перепис населення. Всього населення там 936,046 душ. З них 63 відсотки католиків і 33 юдеїв, але на запит про національність Поляками записались 72

відсотки, а Евреями 26. З того видно, що ріжними засобами панство хоче собі натягнути більшість, злякає населення, так що одна пята частина Евреїв у Варшаві записалась Поляками.
 Міше-Пана.

ГОЛОД НА ГУЦУЛЬСЬКІЙ ВЕРХОВИНІ.

Ще минулого року в місяці листопаді, отже тоді, коли в селянина найкраще найдеться досить хліба на прокормлення, вислав клуб чехословацьких комуністичних послів на підкарпатську Верховину посла Тавска просидіти, на скільки відповідають правді кружляючі вістки про голод між верховинцями. Вислід поїздки його був такий, що привіз з собою зразки "хліба", котрим живляться Гуцулі, а якого заживний господар не дасть безрогам, якщо хоче і добре вигодувати. "Хліб" цей прослідженний під мікроскопом заключає в собі такі складники: вівсяну муку змішану на половину з половиною траву, соломю, ріпу, висівки із дрянного сімя. Другий рік такого хліба, краший в порівнянні до першого, був лечений із кінського та свинського бобу з домішками вівсяної муки.

Як доносить "Rode Pravo", хлібом цар живилось й жити вистає зараз десятки тисяч верховинців. Старші і діти там з роду не їли правдивого хліба, бараболя для цих бідолах — бажана рідкість. Голод на Верховині в останніх місяцях ще значніше скріпився в наслідок безробіття, а чехословацький Червоний Хрест, виславши для перевірки висток про голод серед Гуцулів, обмежився у своїй діяльності до ствердження, що тисячі людей на Верховині зараз умирає іза виснаження на туберкульозу.

Всяди страйки. Страйкують залізничники, тут солдарі, в Кракові банкові, там зновя рідні робітники і т. д. День в день якийсь новий страйк.

В самій адміністрації хаос. Пилсудські пішов зовсім з військ. За ним пішли генерали Сосновскі, міністер війни і Сікорскі, колишній шеф генерального штабу і премієр. Почався саботаж, викидання противників з посад.

Ліві партії і ПП.С. самі не знають, що тепер робити. Вітоє почав нагінку, конфіскує пресу, фашисти виїхали на світло дня, а ПП.С. ратує вітчизну і строїть опозицію, значить, валяє дурака і чекає, щоб Вітос запросив її до влади. Банкротство буржуазії вже видно.

До майбутнього завтрашнього дня, яке мусить належати робітництву, мусить готуватися пролетаріят Польщі і тих земель, які під її п'ястком знайшлися.

Львів, 9. VI. 1923. ip.

РЕВОЛЮЦІЙНИЙ КАЛЕНДАР

- 5. липня 1917 р. вибрано російський центральний виконавчий комітет Рад.
- 5. липня 1918 р. генеральний страйк на Угорщині.
- 5. липня 1920 р. безпартійна конференція робітників у Києві.
- 5. липня 1921 р. декрет про здачу в оренду підприємств.
- 6. липня 1918 р. на основі присуду партії лівих ес-єрів у Москві забито німецького посла графа Мірбаха.
- 6. липня 1918 р. білоруське повстання в Ярославлю.
- 6. липня 1918 р. бунт лівих ес-єрів в Москві і спроба перевороту, яку зробив главлком Міраїфов на чесько-словацьким фронті.
- 6. липня 1919 р. в Бродях (Галичина) проголошено радянську владу.
- 7. липня 1906 р. величезний бунт шахтарів у Юзовці.
- 7. липня 1918 р. бунт проти радянської влади лівих ес-єрів у Москві, що спричинив до роскolu цієї політичної партії.
- 7. липня 1921 р. декрет про промислову кооперацію та кустарну й дрібну промисловість.

НОВА КОМЕДІЯ!

Вже виїшла з друку і продаєт ся дуже гарна комедія в трох діях Стен-а Зан-ого п. н.

ЯК СВІТ ПІШОВ ДОГОРИ НОГАМИ

Надаєт ся до вистави навіть на малих сценах. Спеціальних декораций не вимагає. Ціна 25 центів.

Замовлення слати до:
 Ukrainian Labor News
 Cor. Pritchard & McGregor
 Winnipeg, Man.

НОВІ КНИЖКИ! --- НОВІ КНИЖКИ!

Товариші! Памятайте, що в свідомості наша сила, а свідомість здобувається з книжок. Кождий робітник повинен збільшити свою бібліотеку і свідомість слідуєчими новими книжками:

- ЩО ТАКЕ ВСЕСВІТНИЙ СОЮЗ РОБІТНИКІВ — обнимає 80 сторін друку, ціна лише ..... 20 ц.
- ПОРАДНИК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ — написав О. Снявський; 110 сторін друку, ціна ..... 35 ц.
- ЧЕРВОНА ЗОРЯ (утопія) — написав А. Богданов; 150 сторін друку, ціна ..... 25 ц.

Замовлення разом з грішми слати до:

UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Pritchard & McGregor Sts., — — Winnipeg, Man.

ПАЦИФІЗМ, РОЗЗБРОЄННЯ І МІЛІТАРИЗАЦІЯ ЄВРОПИ.

За острою господарською кризою, яка виявилася у всіх капіталістичних країнах безсередньо після закінчення світової війни, наступає тепер доба певного оживлення промисловості. В деяких країнах, які ще до недавня не могли зрушити свого господарства з мертвої точки, помічається деякий господарський підйом. І одночасно з тим підйомом починають виходити на верх і противоріччя, властиві капіталістичному ладові. Конкуренція між окремими капіталістичними групами, представленими окремими капіталістичними державами, приводить, поміж ними до нових конфліктів, які стають аргументом нових війн. Вся людність цієї земної кулі живе під безперервною загрозою нових міжнародних конфліктів і мається врятувати, що війна стала вже буденним явищем, без якого капіталізм не може зробити ні одного кроку.

Бюджети всіх буржуазних держав ростуть з кожним днем і велика частина всіх державних видатків іде на озброєння, на помноження армій. Великі імперіалістичні хижаки озброюються від голови до ніг, та допомагають ще й мобілізувати свої війська.

Ці видатки на армії й озброєння, у формі ріжних податків падають великим тягарем на плечі працюючих мас, які вже до решти виснажені та знищені великою війною. Ясно, що ті тягари викликають серед широких мас невдоволення, яке звертається проти існуючого ладу.

Щоб успокоювати маси, щоб не допускати до їхньої свідомості цього страшного положення, буржуазія ховає свої імперіалістичні наміри під маскою пацифізму, котрого завданням є скривати нові воєнні приготування.

І нині, чим ближше буря наближається, чим більші воєнні приготування, — тим більше вперед виступає пацифізм, що скривати перед масами всі воєнні махінації. Таку саму роль маски грають перед масами й ріжні конференції роззброєння, котрі чимраз частіше з'являються на європейському овіді.

Такою була конференція у Вашингтоні, де медоточивими словами буржуазні дипломати говорили про ріжні повипрови та нещастя наслідки війни, — ревними словами оплакивали ті страшні втрати котрі заподіяла війна, та до "краю бодем переняти" — лачали обговорювати питання роззброєння, щоб мовляв уникнути можливості дальших воєн. Здавалось би, що по такій кількості сліз прийде до діла, коли би не маленьке "але", котре в таких випадках для виправдання своїх злочинів уживає буржуазія.

"Ми-б зменшили свої армії, коли-б не Радянські Республіки!" — сказали вони, щасливі, що могли знайти таку крочку, — і раді, що скинули вину на другого — розійшались.

За Вашингтоном послідувала Генуя, котра яскраво виказала весь фашиз буржуазних миролюбних запевнень. І на ті конференції говорено про роззброєння, коли Радянські Республіки внесли радикальний проект роззброєнь аж до повної ліквідації сучасних армій.

І ті самі, котрі як на голову причину свого мілітаризму вказували на Радянські Республіки, були приведені відкрити своє правдиве обличчя. Всі буржуазні дипломати рішучо відмовились займатись справою роззброєння. Від роззброєнь відмовились вони і на конференції в Москві, скликалій Радянськими Республіками. А скликалий вони її не для того, щоб бавитись тільки пацифістичними фразами, але для того, щоб дійсно задіяти всі сили озброєння, та через те обернути всі свої сили для наладнання підданого господарства.

На тій конференції Радянські Республіки внесли проект пропорціонального роззброєння,

прирікаючи на $\frac{3}{4}$ зменшити свою армію.

Та показалося, що і на це не пішли буржуазні дипломати. З початку заговорили вони про "моральне роззброєння". — Після обговорення цієї справи, приперті до стіни, заявили дипломати, що питання дійсного роззброєння трудно скороти вирішити, бо треба буде покласти для того експертів. На тім і розійшлись.

Так представляється на словах буржуазний пацифізм. А тимчасом на самім ділі вся промисловість буржуазних країн працює над удосконаленням та помноженням зброї, необхідного для ведення війни. Мира! кричить буржуазія, а тимчасом зброєння йдуть та ж темпом, як ніколи до війни. Всі здобутки найновішої техніки йдуть на те, щоб творити нові убійчі машини на людях.

Для ясності наведемо ряд цифр, котрі яскраво намагають нам картину теперішних зброєнь. Коли в 1914 р. на 1000 людей було 4,6 гармат — так тепер є 8,5, скорострільів було 1,3 — тепер 65,7, танків 0 — тепер 6,7, літаків 6,3 — тепер 19,7 і т. д. До того треба додати, що багато поступлено в області авіації. Деякі держави, як наприклад Англія армію свою базує виключно на авіації. Так само кольтсальний постріл зауважується і в області газів. В Америці найдено новий отруйний газ люзит, від котрого тріскають відділки проводи, а шкіра покривається струпами.

Бачимо що властиво скривається за пацифістичними фразами буржуазії. Одна війна тільки що скінчилась, а перед нами вже марево ще гіршого виступу, при допомозі найновіших здобутків науки й техніки. Як повинен поставитись пролетаріат до тих пацифістичних клічів буржуазії та яке повинно бути його становище супроти наближаючої загрози нової війни?

Ми мусимо ясно здати собі справу з того, що живемо серед класового суспільства, в якому вся влада знаходиться в руках буржуазії. Буржуазія не може здійснити своїх планів не приволяючи до міжнародних конфліктів, які може вона вирішити тільки війною. Війна війни — це єдиний ключ для пролетаріату під сучасний момент.

Супроти озброєння буржуазії пролетаріат мусить рішучо відкинути пацифістичні клічі, бо інакше було би це зданням власних позицій, зрештою званням з класової боротьби а тим самим з визволення пролетаріату... Для роззброєння та знищення буржуазії пролетаріат мусить сам озброїтись і тільки тоді, коли вся буржуазія буде роззброєною, може кинути він зброю.

Василь Чорний.

ВІДОЗВИ МІЖНАРОДНОГО КОМІТЕТУ АКЦІЙ ПРОТИ ВІЙНИ.

ПРОТИ ВІЙНИ. До транспортних робітників, залізничників і моряків всіх країн.

Товариші! Торжествена обіцянка капіталістичних правительств, що велика світова війна, через яку ми шойно перейшли, буде послібною війною, була підлою брехнею.

Буржуазія ніколи ні на оден мент не вірила в правдивість тої обіцянки. Це було нічим іншим, як лиш обманною фразою, яку буржуазія уживала за потрібне уживати, для підбурення мільйонів пролетаріату до взаємної різни, замість того, аби вони зєдналися до боротьби проти спільного ворога: міжнародного капіталу. Нині ми дальше від обіцяного мира, як коли небузд передтим. Капіталізм вийшов з війни більш зрадливим як переше. В цілому світі капіталістичні інтереси входять одні з другими в конфлікт. В усіх сторонах збирається вибуховий матеріал для нових кровавих конфліктів, конфліктів поміж самими капіталістичними державами, а передовсім поміж капіталістичними державами з одної сторони а Робітничою Республікою з другої. Окупація Руруши французьким і бельгійським військом, подорож маршалка Фоша до країв малі антанті, нота лорда Корзона до російського правительств, старання Льюзанської конференції запряти в ярмо турецький народ, — все це є певними знаками змагань імперіалістичних правительств в цілі втручання світа в нову кроваву купіль. Ненависть і відраза до Нової Росії, що обляла реакційний і консервативний світ, істнує ще дальше. Найдорожчим ідеалом власників класів в усіх краях є — визиск невичерпаних багатств тієї великої країни. Першим бажанням усіх ворогів борючогося пролетаріату є — повалення теперішнього правительств в Росії, т. є. влади робітників і селян.

Робітничий клас в усіх краях хоче мира.

В усіх капіталістичних війнах робітничий клас не має ні чо до зискання, а все до отрочення. Без згляду на те, о що в війні розходиться, капіталізм все є побідником, а міжнародний пролетаріат — все є побіджений. Війна зєднаних капіталістичних держав проти Росії неминуно означала нову світову війну. Повалення Робітничо-Селянської Республіки було б найтяжчим ударом, який міжнародний пролетаріат міг би видержати. Бо без згляду на те, які ріжні діють пролетаріат в міжнароднім розмірі, теоретично і організаційно, одна річ є певна: Світова Росія є послібною твердиною проти зростаючої міжнародної реакції, що грозить затопленням революційної робітничої класи.

Товариші! В тім переконанню, що робітничий клас всіх країв може лиш тоді ставити опір грозічій війні, котра зростає, коли утвориться найсильніший — єдиний фронт, представники Міжнародної Федерації транспортних робітників, залізничників і моряків, професійних союзів транспортних робітників, залізничників і моряків, уповноважені усіми організаціями транспортних робітників, що стоять на тоці погляду Червоного Інтернаціоналу Професійних Союзів, постановили утворити Спільний Комітет Акцій проти війни і фашизму.

Постановили побороти усі існуючі поділи в русі транспортних робітників, натхнені бажанням утворення сильної зєднаної сили в інтересі міжнародного пролетаріату, представники Міжнародної Федерації транспортних робітників і Всесерійського Союзу транспортних робітників зивають транспортних робітників, залізничників і моряків усіх країв і усіх напрямків до наслідування їх приміру і приступити до спільної акції проти грозої війни і реакції.

Товариші транспортці, залізничники і моряки, виповніть свій обовязок! Дайте примір робітникам других індустрій!

Майтеся на обережності! Продовжайте якнайстрійшу контролю транспорту амуніції і иншого воєнного матеріалу у всіх краях! Старайтеся, аби ця контрола була якнайдокладніша, та щоб ні одна посылка воєнного матеріалу не уйшла вашої уваги. Повідомляйте вашу організацію про все, що ви завважуєте! Будьте приготувані на всякі можливості! Війна війні!

Долів мілітаризм! Долів реакція! Долів капіталізм! Нехай живе єдиний фронт транспортних робітників всіх країв!

За делегацию Міжнародної Федерації Транспортних Робітників:

Роберт Вільямс, голова.
Еддо Фішмен, секретар.
За делегацию Всерійського Союзу Транспортних Робітників, Залізничників і Моряків, уповноважених всіма юніями транспортних робітників, що стоять на тоці погляду Червоного Профінтерна:

А. Андрєв, Г. Ачканов, А. Савдовський, А. Лозовський.

ПРОТИ ФАШИЗМУ. До транспортних робітників, залізничників і моряків всіх країн.

Товариші! Представники Міжнародної Федерації Транспортних Робітників і Всерійського Союзу Транспортних Робітників, Залізничників і Моряків (цей послідній з мандатом від всіх організацій транспортних робітників, що стоять на тоці погляду Червоного Інтернаціоналу Професіоналів), зібрані на конвенції в днях 23. і 24. мая 1923 в Берліні, задртають вашу пильну увагу на поважну небезпеку, яка грозить транспортним робітникам, як також всьому робітничому рухові зі сторони фашизму і реакції.

В Італії під фашистською диктатурою професійні союзи насильно розвязані, їхні фонди сконфісковано, їхні будинки знищено, робітничу пресу здалено, а вождів і членів робітничих організацій арештовано. Всі організації робітничої класи, що кинули визов капіталізму, піддається найбільш суворому переслідуванню.

В Югославії, Італії, Естонії і Болгарії, як також в прочій Європі, небезпека для робітничого руху зі сторони зброєної реакції зростає з кожним днем. Капіталізм, потрясений до своїх основ війною і озброєним миром, не догається перед жадною формою варварства для своєї оборони. Білий терор на Угорщині, фашистська тиранія в Італії, мобілізація спеціальної жандармерії в Англії, всі є фазами міжнародної класової боротьби.

Фашизм творить своє передове військо з мілітарію виправленої буржуазної молоді, з російських білогвардійських емігрантів, зі зубожолої, попавшої в розпуку середньої класи, а навіть з відсталих рядів робітництва. Це передове військо-буржуазії буде уживане як знаряддя для ломання страйків і для тероризування боєвих робітничих мас.

Транспортні робітники всіх країв мусять почати дефензиву проти небезпеки фашизму і реакції за посередництвом планових кроків і солідарности між собою, як також зі зорганізованими робітниками в других індустріях.

Тому, що єдність професійного (юнійного) руху є передумовою покониання фашизму, конференція, що відбулась в Берліні між Міжнародною Федерацією Транспортних Робітників і Всерійським Союзом Транспортних Робітників, рішучо постановила працювати в цілі утворення єдиного фронту пролетаріату: Конференція звертається до всіх транспор-

КІЛЬКО ЖИВЕ НА СВІТІ ЛЮДЕЙ?

БЕРЛІН. — Населення цілого світа вносить 1,804,187,631 осіб; це обчислення зроблено на підставі статистики з 1922 року. З цього числа сім процент мешкає по містах, які мають поверх 100 тисяч мешканців. Із числа 70 всіх народів на світі всего тільки 30 народів має міста зі 100 тисяч або більше мешканцями. Приблизно 40 мільйонів людей живе на світі по містах, які мають один мільйон або більше мешканців. Около 90 мільйонів людей живе по менших як мільйонів містах; таких міст є на нашій землі 393.

Нью Йорк є найбільшим містом на світі і має 5,620,048 жителів. На другим місці находитьсь Лондон із 4,483,249, а на третім Берлін із 3,806,770 душами населення. Шодо населення, Європа стоїть на першій місці всіх частей світа. Там є шість мільйонів міст, а імено: Лондон, Берлін, Париж, Глезгов, Відень і Москва; дальше 193 міст із населенням поверх 100 тисяч. Із європейських країв Англія має 53 великих міст, Німеччина 45, Італія 16, Франція 45 і Росія 15.

Воно певно всякого здивує, що Азія має більше великих міст, як Америка. В Азії є шість міст з населенням поверх мільйона, а імено: Шангаї, Ганкав, Калькута, Бомбай, Токио і Осака; крім цього є 86 великих міст з поверх стотисячним населенням.

Північна Америка має чотири міста з мільйонним населенням: Нью Йорк, Шікаго, Філадельфія і Мексико; дальше є 67 міст з населенням поверх 100 тисяч осіб. В полудневій Америці є два мільйонів міста, а це Буенос Айрес і Ріо де Жанейро та 22 великі міста.

Австралія має лише вісім великих міст, з яких ніодне не зачисляється до мільйонних.

ВАЖНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ.

Товариші Фермері! Західний Окружний Комітет і Укр. Роб. Дім в Едмонтоні рішили вислати до поближких місцевостей, де є Фермерські Діми і по місточках Театральний Кружок з представленими і концертами.

Хто любить штуку і науку, той певно прийде на представлення і концерт Театрального Кружка, щоб хоч раз забути про свої щоденні турботи і при милозвучних мелодіях бодай думкою поплинути в свої рідні та милі сторони, де соловейки бечечуть, де в садках пчілки брегють, де потічок журчить, де нас все рідне окружало.

Діточа Школа при Укр. Роб. Дімі, котра пишає серед слухачів своєю оркестрою та милими діточими голосочками, буде брати участь в цих концертах.

Слідить за оголошеннями, а коли появляється оголошення, го в означений день хай кождий з Вас прибуде на це підприємство.

Дітей пускає безплатно, щобони мали нагоду побачити і почути своїх маленьких товаришів і товаришок.

З товаришеским привітом,
Заряд З.О.К. і У.Р.Д.
в Едмонтоні.

(Печатка.)

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ

одинокую українську робітничу газету в Галичній "ЗЕМЛЮ І ВОЛЮ" Виходить раз на тиждень. Передплата для Канади і Злуч. Держав \$2.00 річно. Гроші посилайте в перістрованим листі на адресу: "ZEMLIA I WOLIA", Lwiw (Lemberg), ul. Ruska 3, East Galicia.

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ

одинокую українську робітничу газету в Галичній "ЗЕМЛЮ І ВОЛЮ" Виходить раз на тиждень. Передплата для Канади і Злуч. Держав \$2.00 річно. Гроші посилайте в перістрованим листі на адресу: "ZEMLIA I WOLIA", Lwiw (Lemberg), ul. Ruska 3, East Galicia.

Вашингтоні, де медоточивими словами буржуазні дипломати говорили про ріжні повипрови та нещастя наслідки війни, — ревними словами оплакивали ті страшні втрати котрі заподіяла війна, та до "краю бодем переняти" — лачали обговорювати питання роззброєння, щоб мовляв уникнути можливості дальших воєн. Здавалось би, що по такій кількості сліз прийде до діла, коли би не маленьке "але", котре в таких випадках для виправдання своїх злочинів уживає буржуазія.

"Ми-б зменшили свої армії, коли-б не Радянські Республіки!" — сказали вони, щасливі, що могли знайти таку крочку, — і раді, що скинули вину на другого — розійшались.

За Вашингтоном послідувала Генуя, котра яскраво виказала весь фашиз буржуазних миролюбних запевнень. І на ті конференції говорено про роззброєння, коли Радянські Республіки внесли радикальний проект роззброєнь аж до повної ліквідації сучасних армій.

І ті самі, котрі як на голову причину свого мілітаризму вказували на Радянські Республіки, були приведені відкрити своє правдиве обличчя. Всі буржуазні дипломати рішучо відмовились займатись справою роззброєння. Від роззброєнь відмовились вони і на конференції в Москві, скликалій Радянськими Республіками. А скликалий вони її не для того, щоб бавитись тільки пацифістичними фразами, але для того, щоб дійсно задіяти всі сили озброєння, та через те обернути всі свої сили для наладнання підданого господарства.

На тій конференції Радянські Республіки внесли проект пропорціонального роззброєння,

прирікаючи на $\frac{3}{4}$ зменшити свою армію.

Та показалося, що і на це не пішли буржуазні дипломати. З початку заговорили вони про "моральне роззброєння". — Після обговорення цієї справи, приперті до стіни, заявили дипломати, що питання дійсного роззброєння трудно скороти вирішити, бо треба буде покласти для того експертів. На тім і розійшлись.

Так представляється на словах буржуазний пацифізм. А тимчасом на самім ділі вся промисловість буржуазних країн працює над удосконаленням та помноженням зброї, необхідного для ведення війни. Мира! кричить буржуазія, а тимчасом зброєння йдуть та ж темпом, як ніколи до війни. Всі здобутки найновішої техніки йдуть на те, щоб творити нові убійчі машини на людях.

Для ясності наведемо ряд цифр, котрі яскраво намагають нам картину теперішних зброєнь. Коли в 1914 р. на 1000 людей було 4,6 гармат — так тепер є 8,5, скорострільів було 1,3 — тепер 65,7, танків 0 — тепер 6,7, літаків 6,3 — тепер 19,7 і т. д. До того треба додати, що багато поступлено в області авіації. Деякі держави, як наприклад Англія армію свою базує виключно на авіації. Так само кольтсальний постріл зауважується і в області газів. В Америці найдено новий отруйний газ люзит, від котрого тріскають відділки проводи, а шкіра покривається струпами.

Бачимо що властиво скривається за пацифістичними фразами буржуазії. Одна війна тільки що скінчилась, а перед нами вже марево ще гіршого виступу, при допомозі найновіших здобутків науки й техніки. Як повинен поставитись пролетаріат до тих пацифістичних клічів буржуазії та яке повинно бути його становище супроти наближаючої загрози нової війни?

Ми мусимо ясно здати собі справу з того, що живемо серед класового суспільства, в якому вся влада знаходиться в руках буржуазії. Буржуазія не може здійснити своїх планів не приволяючи до міжнародних конфліктів, які може вона вирішити тільки війною. Війна війни — це єдиний ключ для пролетаріату під сучасний момент.

Супроти озброєння буржуазії пролетаріат мусить рішучо відкинути пацифістичні клічі, бо інакше було би це зданням власних позицій, зрештою званням з класової боротьби а тим самим з визволення пролетаріату... Для роззброєння та знищення буржуазії пролетаріат мусить сам озброїтись і тільки тоді, коли вся буржуазія буде роззброєною, може кинути він зброю.

Василь Чорний.

Робітничий клас в усіх краях хоче мира.

В усіх капіталістичних війнах робітничий клас не має ні чо до зискання, а все до отрочення. Без згляду на те, о що в війні розходиться, капіталізм все є побідником, а міжнародний пролетаріат — все є побіджений. Війна зєднаних капіталістичних держав проти Росії неминуно означала нову світову війну. Повалення Робітничо-Селянської Республіки було б найтяжчим ударом, який міжнародний пролетаріат міг би видержати. Бо без згляду на те, які ріжні діють пролетаріат в міжнароднім розмірі, теоретично і організаційно, одна річ є певна: Світова Росія є послібною твердиною проти зростаючої міжнародної реакції, що грозить затопленням революційної робітничої класи.

Товариші! В тім переконанню, що робітничий клас всіх країв може лиш тоді ставити опір грозічій війні, котра зростає, коли утвориться найсильніший — єдиний фронт, представники Міжнародної Федерації транспортних робітників, залізничників і моряків, професійних союзів транспортних робітників, залізничників і моряків, уповноважені усіми організаціями транспортних робітників, що стоять на тоці погляду Червоного Інтернаціоналу Професійних Союзів, постановили утворити Спільний Комітет Акцій проти війни і фашизму.

Постановили побороти усі існуючі поділи в русі транспортних робітників, натхнені бажанням утворення сильної зєднаної сили в інтересі міжнародного пролетаріату, представники Міжнародної Федерації транспортних робітників і Всерійського Союзу транспортних робітників зивають транспортних робітників, залізничників і моряків усіх країв і усіх напрямків до наслідування їх приміру і приступити до спільної акції проти грозої війни і реакції.

Товариші транспортці, залізничники і моряки, виповніть свій обовязок! Дайте примір робітникам других індустрій!

Майтеся на обережності! Продовжайте якнайстрійшу контролю транспорту амуніції і иншого воєнного матеріалу у всіх краях! Старайтеся, аби ця контрола була якнайдокладніша, та щоб ні одна посылка воєнного матеріалу не уйшла вашої уваги. Повідомляйте вашу організацію про все, що ви завважуєте! Будьте приготувані на всякі можливості! Війна війні!

Долів мілітаризм! Долів реакція! Долів капіталізм! Нехай живе єдиний фронт транспортних робітників всіх країв!

За делегацию Міжнародної Федерації Транспортних Робітників:

Роберт Вільямс, голова.
Еддо Фішмен, секретар.
За делегацию Всерійського Союзу Транспортних Робітників, Залізничників і Моряків, уповноважених всіма юніями транспортних робітників, що стоять на тоці погляду Червоного Профінтерна:

А. Андрєв, Г. Ачканов, А. Савдовський, А. Лозовський.

Товариші! Представники Міжнародної Федерації Транспортних Робітників і Всерійського Союзу Транспортних Робітників, Залізничників і Моряків (цей послідній з мандатом від всіх організацій транспортних робітників, що стоять на тоці погляду Червоного Інтернаціоналу Професіоналів), зібрані на конвенції в днях 23. і 24. мая 1923 в Берліні, задртають вашу пильну увагу на поважну небезпеку, яка грозить транспортним робітникам, як також всьому робітничому рухові зі сторони фашизму і реакції.

В Італії під фашистською диктатурою професійні союзи насильно розвязані, їхні фонди сконфісковано, їхні будинки знищено, робітничу пресу здалено, а вождів і членів робітничих організацій арештовано. Всі організації робітничої класи, що кинули визов капіталізму, піддається найбільш суворому переслідуванню.

В Югославії, Італії, Естонії і Болгарії, як також в прочій Європі, небезпека для робітничого руху зі сторони зброєної реакції зростає з кожним днем. Капіталізм, потрясений до своїх основ війною і озброєним миром, не догається перед жадною формою варварства для своєї оборони. Білий терор на Угорщині, фашистська тиранія в Італії, мобілізація спеціальної жандармерії в Англії, всі є фазами міжнародної класової боротьби.

Фашизм творить своє передове військо з мілітарію виправленої буржуазної молоді, з російських білогвардійських емігрантів, зі зубожолої, попавшої в розпуку середньої класи, а навіть з відсталих рядів робітництва. Це передове військо-буржуазії буде уживане як знаряддя для ломання страйків і для тероризування боєвих робітничих мас.

Транспортні робітники всіх країв мусять почати дефензиву проти небезпеки фашизму і реакції за посередництвом планових кроків і солідарности між собою, як також зі зорганізованими робітниками в других індустріях.

Тому, що єдність професійного (юнійного) руху є передумовою покониання фашизму, конференція, що відбулась в Берліні між Міжнародною Федерацією Транспортних Робітників і Всерійським Союзом Транспортних Робітників, рішучо постановила працювати в цілі утворення єдиного фронту пролетаріату: Конференція звертається до всіх транспор-

БЕРЛІН. — Населення цілого світа вносить 1,804,187,631 осіб; це обчислення зроблено на підставі статистики з 1922 року. З цього числа сім процент мешкає по містах, які мають поверх 100 тисяч мешканців. Із числа 70 всіх народів на світі всего тільки 30 народів має міста зі 100 тисяч або більше мешканцями. Приблизно 40 мільйонів людей живе на світі по містах, які мають один мільйон або більше мешканців. Около 90 мільйонів людей живе по менших як мільйонів містах; таких міст є на нашій землі 393.

Нью Йорк є найбільшим містом на світі і має 5,620,048 жителів. На другим місці находитьсь Лондон із 4,483,249, а на третім Берлін із 3,806,770 душами населення. Шодо населення, Європа стоїть на першій місці всіх частей світа. Там є шість мільйонів міст, а імено: Лондон, Берлін, Париж, Глезгов, Відень і Москва; дальше 193 міст із населенням поверх 100 тисяч. Із європейських країв Англія має 53 великих міст, Німеччина 45, Італія 16, Франція 45 і Росія 15.

Воно певно всякого здивує, що Азія має більше великих міст, як Америка. В Азії є шість міст з населенням поверх мільйона, а імено: Шангаї, Ганкав, Калькута, Бомбай, Токио і Осака; крім цього є 86 великих міст з поверх стотисячним населенням.

Північна Америка має чотири міста з мільйонним населенням: Нью Йорк, Шікаго, Філадельфія і Мексико; дальше є 67 міст з населенням поверх 100 тисяч осіб. В полудневій Америці є два мільйонів міста, а це Буенос Айрес і Ріо де Жанейро та 22 великі міста.

Австралія має лише вісім великих міст, з яких ніодне не зачисляється до мільйонних.

Товариші Фермері! Західний Окружний Комітет і Укр. Роб. Дім в Едмонтоні рішили вислати до поближких місцевостей, де є Фермерські Діми і по місточках Театральний Кружок з представленими і концертами.

Хто любить штуку і науку, той певно прийде на представлення і концерт Театрального Кружка, щоб хоч раз забути про свої щоденні турботи і при милозвучних мелодіях бодай думкою поплинути в свої рідні та милі сторони, де соловейки бечечуть, де в садках пчілки брегють, де потічок журчить, де нас все рідне окружало.

Діточа Школа при Укр. Роб. Дімі, котра пишає серед слухачів своєю оркестрою та милими діточими голосочками, буде брати участь в цих концертах.

Слідить за оголошеннями, а коли появляється оголошення, го в означений день хай кождий з Вас прибуде на це підприємство.

Дітей пускає безплатно, щобони мали нагоду побачити і почути своїх маленьких товаришів і товаришок.

З товаришеским привітом,
Заряд З.О.К. і У.Р.Д.
в Едмонтоні.

(Печатка.)

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ

одинокую українську робітничу газету в Галичній "ЗЕМЛЮ І ВОЛЮ" Виходить раз на тиждень. Передплата для Канади і Злуч. Держав \$2.00 річно. Гроші посилайте в перістрованим листі на адресу: "ZEMLIA I WOLIA", Lwiw (Lemberg), ul. Ruska 3, East Galicia.

Вашингтоні, де медоточивими словами буржуазні дипломати говорили про ріжні повипрови та нещастя наслідки війни, — ревними словами оплакивали ті страшні втрати котрі заподіяла війна, та до "краю бодем переняти" — лачали обговорювати питання роззброєння, щоб мовляв уникнути можливості дальших воєн. Здавалось би, що по такій кількості сліз прийде до діла, коли би не маленьке "але", котре в таких випадках для виправдання своїх злочинів уживає буржуазія.

"Ми-б зменшили свої армії, коли-б не Радянські Республіки!" — сказали вони, щасливі, що могли знайти таку крочку, — і раді, що скинули вину на другого — розійшались.

За Вашингтоном послідувала Генуя, котра яскраво виказала весь фашиз буржуазних миролюбних запевнень. І на ті конференції говорено про роззброєння, коли Радянські Республіки внесли радикальний проект роззброєнь аж до повної ліквідації сучасних армій.

І ті самі, котрі як на голову причину свого мілітаризму вказували на Радянські Республіки, були приведені відкрити своє правдиве обличчя. Всі буржуазні дипломати рішучо відмовились займатись справою роззброєння. Від роззброєнь відмовились вони і на конференції в Москві, скликалій Радянськими Республіками. А скликалий вони її не для того, щоб бавитись тільки пацифістичними фразами, але для того, щоб дійсно задіяти всі сили озброєння, та через те обернути всі свої сили для наладнання підданого господарства.

На тій конференції Радянські Республіки внесли проект пропорціонального роззброєння,

прирікаючи на $\frac{3}{4}$ зменшити свою армію.

Та показалося, що і на це не пішли буржуазні дипломати. З початку заговорили вони про "моральне роззброєння". — Після обговорення цієї справи, приперті до стіни, заявили дипломати, що питання дійсного роззброєння трудно скороти вирішити, бо треба буде покласти для того експертів. На тім і розійшлись.

Так представляється на словах буржуазний пацифізм. А тимчасом на самім ділі вся промисловість буржуазних країн працює над удосконаленням та помноженням зброї, необхідного для ведення війни. Мира! кричить буржуазія, а тимчасом зброєння йдуть та ж темпом, як ніколи до війни. Всі здобутки найновішої техніки йдуть на те, щоб творити нові убійчі машини на людях.

Для ясності наведемо ряд цифр, котрі яскраво намагають нам картину теперішних зброєнь. Коли в 1914 р. на 1000 людей було 4,6 гармат — так тепер є 8,5, скорострільів було 1,3 — тепер 65,7, танків 0 — тепер 6,7, літаків 6,3 — тепер 19,7 і т. д. До того треба додати, що багато поступлено в області авіації. Деякі держави, як наприклад Англія армію свою базує виключно на авіації. Так само кольтсальний постріл зауважується і в області газів. В Америці найдено новий отруйний газ люзит, від котрого тріскають відділки проводи, а шкіра покривається струпами.

Бачимо що властиво скривається за пацифістичними фразами буржуазії. Одна війна тільки що скінчилась, а перед нами вже марево ще гіршого виступу, при допомозі найновіших здобутків науки й техніки. Як повинен поставитись пролетаріат до тих пацифістичних клічів буржуазії та яке повинно бути його становище супроти наближаючої загрози нової війни?

Ми мусимо ясно здати собі справу з того, що живемо серед класового суспільства, в якому вся влада знаходиться в руках буржуазії. Буржуазія не може здійснити своїх планів не приволяючи до міжнародних конфліктів, які може вона вирішити тільки війною. Війна війни — це єдиний ключ для пролетаріату під сучасний момент.

Супроти озброєння буржуазії пролетаріат мусить рішучо відкинути пацифістичні клічі, бо інакше було би це зданням власних позицій, зрештою званням з класової боротьби а тим самим з визволення пролетаріату... Для роззброєння та знищення буржуазії пролетаріат мусить сам озброїтись і тільки тоді, коли вся буржуазія буде роззброєною

